

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Frikommuneprojektet blev iværksat i 1985 med 22 primærkommuner og 5 amtskommuner som delta- gende frikommuner. I 1988 blev antallet af frikom- muner udvidet med 8 primærkommuner og 1 amts- kommune, til i alt 36 frikommuner. Projektet løber til udgangen af 1993.

Frikommunerne afprøver gennem frikommune- forsøgene bl.a. nye styreformer og nye løsningsmo- deller, for så vidt angår kommunale opgaver, herunder ændret opgavefordeling. Hensigten med projek- tet er at indsamle erfaringer om, hvorledes kommu- nestyret bedst kan indrettes under hensyntagen til de lokale forhold og med de eksisterende økonomiske muligheder.

Dette lovforslag indeholder en række hjemler til nye forsøg, som frikommunerne har ønsket at iværk- sætte.

Den gældende frikommunelov (lov nr. 309 af 4. juni 1986) blev vedtaget af Folketinget den 30. maj 1986, jf. Folketingets Forhandlinger 1985-86, spalte 3534, spalte 11724 og spalte 12488, tillæg A, spalte 2249, til- læg B, spalte 1891 og spalte 2231, og tillæg C, spalte 1007. Frikommuneloven er ændret ved lov nr. 266 af 13. maj 1987, jf. Folketingets Forhandlinger, 1986-87, spalte 2751, spalte 11190 og spalte 11488, tillæg A, spalte 1557, tillæg B, spalte 1479 og spalte 1605, og tillæg C, spalte 513, lov nr. 239 af 20. april 1988, jf. Folketingets Forhandlinger 1987-88, spalte 2402, spalte 9485 og spalte 9742, og bekendtgjort ved lov- bekendtgørelse nr. 316 af 15. juni 1988. Den 2. no- vember 1988 fremsatte indenrigsministeren forslag til ændring af frikommuneloven. Dette forslag var til første behandling i Folketinget den 10. november 1988.

2. Antallet af godkendte frikommuneforsøg er nu ca. 250. Med de forsøgshjemler som dette lovforslag indeholder, får frikommunerne mulighed for at gennemføre nye forsøg inden for indenrigs-, industri-, landbrugs-, miljø-, trafik-, undervisnings- og forsk- nings- samt kulturministrenes områder.

3. Vedrørende forslagens økonomiske konsekven- ser gælder fortsat, at frikommuneforsøg skal være ud- giftsneutrale i forholdet mellem staten og kommuner- ne. Besparelser, som kommunerne opnår ved en me- re rationel opgaveløsning, vil kunne anvendes efter kommunalbestyrelsens beslutning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ad stk. 4

Bestemmelsen giver indenrigsministeren mulighed for at imødekomme et ønske fra Struer Kommune om et forsøg, hvorefter alle partier/mindretal i en kommunalbestyrelse sikres mulighed for repræsenta- tion med mindst ét medlem i udvalg, der nedsættes i medfør af § 17, stk. 4, i den kommunale styrelseslov.

Efter § 17, stk. 4, kan kommunalbestyrelsen ned- sætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiud- valget eller de stående udvalg. Udpegning af med- lemmer til sådanne udvalg sker efter de gældende regler ved forholdstalsvalg. Forholdstalsvalg gen- nemføres efter styrelseslovens § 24, stk. 3, på den må- de, at kommunalbestyrelsens medlemmer deles i de grupper, hvori medlemmerne stemmer sammen ved de pågældende valg. Ved forsøget får en kandidatli- ste, som ikke efter gennemførelsen af forholdstalsval- get har opnået repræsentation i udvalget, ret til at ud- pege et yderligere medlem til udvalget.

Ad stk. 5

Bestemmelsen giver indenrigsministeren mulighed for at imødekomme et ønske fra Struer Kommune om et forsøg, hvorefter et mindretal i et stående ud- valg kan kræve en sag, der er til behandling i udval- get, udsat til det efterfølgende møde.

Bestemmelsen skal ses på baggrund af de forsøg med nye udvalgsstrukturer, der iværksættes i kom- munerne. Der er typisk tale om, at antallet af stående udvalg begrænses, således at der henlægges større